

De Geo-TG-nieuwsbrief met ontwikkelingen op het gebied van 'Geo-information Technology & Governance' bij de TU Delft.

Met in deze editie: Masterstudent is de spotlight – LADM Editie II afgerond binnen ISO – Verslag NCG studiedag – Vooraankondiging GeoSofia 2026 – Agenda

Masterstudent is de spotlight: Lars Boertjes

Lars Boertjes rondde zijn MSc-scriptie af binnen het TU Delft Geomatics Programme, onder begeleiding van Azarakhsh Rafiee, Ken Arroyo Ohori en Annemieke Verbraeck (Geodelta). De studie onderzoekt of 3D-gebouwreconstructie uit oblique luchtfoto's efficiënter kan door dense matching te richten op geometrisch relevante beeldregio's. Met het Segment Anything Model (SAM) worden belangkaarten afgeleid via segmentatie.

Resultaten tonen dat SAM-gebaseerde methoden geheugengebruik kunnen verlagen met behoud van mesh kwaliteit bij lage drempels. Echter, een eenvoudigere Canny edge-benadering presteert consistent en efficiënter. De studie benadrukt de trade-off tussen efficiëntie en nauwkeurigheid en laat zien dat lichtere methoden momenteel geschikter zijn voor schaalbare stedelijke toepassingen. ■

De scriptie 'Selective image region focus for efficient 3D building reconstruction using SAM in oblique aerial imagery' is te vinden op <https://www.gdmc.nl/publications/2025/MScThesisLarsBoertjes.pdf>

▲ Lars Boertjes.

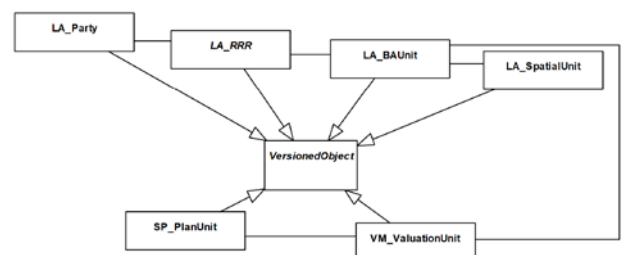
LADM Editie II afgerond binnen ISO

Na tien jaar voorbereiding: de afronding van de ISO-normen voor het Land Administration Domain Model (LADM) is voltooid. In de eerste GeoTG nieuwsbrief van 2024 reeds aangegeven dat het eerste deel 'Generic conceptual model' was gepubliceerd als ISO 19152-1:2024. Nu zijn ook de overige vier delen van LADM Editie II gepubliceerd als ISO- (en CEN-) standaarden.

Dit is een belangrijke mijlpaal in de ontwikkeling van interoperabele systemen voor land administratie. De tweede editie bouwt voort op het succes van de eerste editie van LADM, die in meer dan 50 landen is gebruikt. LADM Editie II is een meerdelige standaard die met conceptuele informatie modellen. Dit omvat de volgende delen: kadastrale registratie (deel 2, incl. inwintechieken en meer 3D-ondersteuning, BIM/IFC), marine-grenzen (deel 3), waardebepaling (deel 4), ruimtelijke plannen (deel 5).

Het proces van herziening van LADM begon in 2017 die ondersteund wordt door het Nederlandse Kadaster en de FIG foundation. Onderzoeker Abdullah Kara uit Turkije werkte hieraan bij de Technische Universiteit Delft samen met Peter van Oosterom en Christiaan Lemmen (Universiteit Twente).

De modulaire structuur van LADM Editie II stelt landen in staat om LADM-componenten afzonderlijk of gecombineerd te implementeren, waarbij altijd semantische consistentie en interoperabiliteit tussen institutionele domeinen gewaarborgd blijven. De implementatierichtlijnen, waaraan onlangs is begonnen binnen de OGC vormt het laatste deel. ■

▲ De belangrijkste klassen in LADM editie II.

Verslag NCG-studiedag

Op 14 april 2026 vond in het Waterschapshuis, Amersfoort, de NCG-studiemiddag 'Historische geo-data: techniek en gebruik/toepassing' plaats. Deze studiedag was georganiseerd door de leden van de NCG-commissie Ruimtelijke Basisgegevens (Wies Vullings, Martijn Meijers en Peter van Oosterom). Het programma bestond uit 3 delen: 1. Techniek om historische geo-databronnen te ontsluiten; 2. Toepassingen van historische geo-data/tijdseries; 3. Paneldiscussies.

In het eerste deel kwamen de volgende onderwerpen aan de orde: Tijdseries AHN en Beeldmateriaal (Jeroen Leusink, Het Waterschapshuis), TopoTijdreis (Richard Witmer, Kadaster), Historische Kadastrale Kaart en veldwerken (Eric Hagemans, Kadaster), Historisch Grondgebruik Nederland (Maarten Storm, WUR), Antarctische tijdmachine: 3D-reconstructie van gletsjers (Felix Dahle, TU Delft), Allmaps/IIIF, Tijdseries waterstaatskaarten en rivierkaarten (Jules Schoonman, TU Delft).

Mede op basis van de (on)mogelijkheden die in het eerste deel aan bod kwamen, werden in het tweede deel de volgende toepassingen besproken: Levenslijnen en rechten van gebouwen (Ana Roders, TU Delft), Analyse van Bodem water sturend ontwerpen in het verleden (Michael van Buuren, WUR), Historische mijnkaarten als basis voor hedendaagse analyses (Erik van Linden, TNO-Geologische Dienst).

Er was kennerspubliek aanwezig met vele vragen en opmerkingen, waardoor de stellingen van de paneldiscussie vooral besproken werden tijdens de gezellige afsluitende borrel. Al met al een zeer geslaagde middag en veel dank aan het Waterschapshuis voor het beschikbaar stellen van de locatie en de gastvrijheid. Alle presentaties zijn te vinden op de website van de NCG: ■

<https://ncgeo.nl/activiteiten/studiedagen/>

◀ Jules Schoonman over Allmaps.

Vooraankondiging GeoSofia 2026

Na GeoDelft 2018, waarin de verschillende conferenties op het gebied van Geo-Informatie waren gebundeld in één evenement, gaat deze een vervolg krijgen in GeoSofia 2026. GeoSofia

2026 omvat de 21e Internationale 3D GeoInfo Conferentie 2025, de 10e Internationale Smart Data en Smart Cities Conferentie en de 14e Internationale FIG Workshop over LADM & 3D Land Administratie.

Het evenement wordt georganiseerd door het Big Data for Smart Society (GATE) Instituut in Sofia, Bulgarije, van 28 september tot en met 2 oktober. Meer informatie op de gezamenlijke website: ■

<https://conference.gate-ai.eu/GeoSofia2026/>

▲ Locatie GeoSofia 2026.

Agenda

24-29 mei 2026: XXVIII FIG Congress, Kaapstad, Zuid-Afrika (www.fig.net/fig2026/).

4-11 juli 2026: XXV ISPRS Congress, Toronto, Canada (www.isprs2026toronto.com/).

28 september-2 oktober 2026: 3D GeoInfo | Smart Data and Smart Cities | LADM & 3D LA, Sofia, Bulgarije (conference.gate-ai.eu/GeoSofia2026/). November 2026: NCG studiedag Big data, hoe er mee om te gaan, Utrecht (<https://ncgeo.nl/activiteiten/studiedagen/>).